

NICULESCU **kids**

Silvia Teodosi

SALVAREA PLANETEI ESTE POSIBILĂ (CHIAR ȘI DE ACASĂ!)

Ilustrații de Iris Biasio

Silvia Teodosi

SALVAREA PLANETEI ESTE POSIBILĂ (CHIAR ȘI DE ACASĂ!)

Ilustrații: Iris Biasio

Traducere: Ștefania Iordan

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TEODOSI, SILVIA

Salvarea planetei este posibilă (chiar și de acasă!) / Silvia Teodosi ; il.: Iris Biasio ;

trad.: Ștefania Iordan. - București : Editura Niculescu, 2023

Conține bibliografie

ISBN 978-606-38-0668-1

I. Biasio, Iris (il.)

II. Iordan, Ștefania (trad.)

574

© 2021 Centauria Editore srl – Milano

Titlu original: *Salvare il pianeta è possibile (anche a casa!)*,
di Silvia Teodosi e illustrazioni di Iris Biasio

© Editura NICULESCU, 2023

Bd. Regiei 6D, 060204 – București, România

Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 314 88 55

E-mail: editura@niculescu.ro

Internet: www.niculescu.ro

NICULESCUkids este un imprint al Editurii NICULESCU

Comenzi online: www.niculescu.ro

Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro

Comenzi telefonice: 0724 505 380, 021 312 97 82

Redactor: Anca Natalia Florea

Tehnoredactor: Șerban-Alexandru Popină

Adaptare copertă & design: Carmen Lucaci

ISBN 978-606-38-0668-1

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.

Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial **OXFORD UNIVERSITY PRESS** în România.

E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

CUPRINS

<i>INTRODUCERE</i>	9
<i>CAPITOLUL 1</i> CASA NOASTRĂ – REGULI GENERALE	13
<i>CAPITOLUL 2</i> SĂ SALVĂM PLANETA DIN SUFRAGERIE	23
<i>CAPITOLUL 3</i> SĂ SALVĂM PLANETA DIN BUCĂTĂRIE	33
<i>CAPITOLUL 4</i> SĂ SALVĂM PLANETA DIN CĂMARĂ	47
<i>CAPITOLUL 5</i> SĂ SALVĂM PLANETA DIN CAMERA DE SERVICIU	59
<i>CAPITOLUL 6</i> SĂ SALVĂM PLANETA DIN BAIE	71
<i>CAPITOLUL 7</i> SĂ SALVĂM PLANETA DIN DORMITOR	81
<i>CAPITOLUL 8</i> SĂ SALVĂM PLANETA DIN CAMERA COPIILOR	91
<i>CAPITOLUL 9</i> SĂ SALVĂM PLANETA DIN GARAJ	103
<i>CAPITOLUL 10</i> SĂ SALVĂM PLANETA DIN GRĂDINĂ	113
<i>DICȚIONAR ORIENTATIV</i>	122
<i>NOTE BIBLIOGRAFICE</i>	126

INTRODUCERE

„Îmi duc elevii să vadă gropile de gunoi și îi ajut să înțeleagă cum este lumea civilizată în care trăiesc. Consumi sau mori. Acesta este dictatul culturii. Și totul ajunge la coșul de gunoi. Noi producem cantități incredibile de gunoi, apoi reacționăm la această acțiune nu numai din punct de vedere tehnologic, ci și emoțional și mental.

„Îl lăsăm să ne modeleze. Îl lăsăm să ne controleze gândirea. Mai întâi facem gunoi, ca apoi să construim un sistem prin care încercăm să-l controlăm.”¹

(DON DELILLO, *Primăvara*, 1978)

Trăim în epoca excesului. Exces de mâncare, exces de produse de unică folosință, exces de poluare. Pe parcursul vieții noastre cumpărăm, utilizăm și aruncăm sute de produse. Cât de lungă este existența obiectelor pe care le folosim zilnic? Cele mai multe dintre ele au o durată de viață foarte scurtă, pe unele neținându-le în mână mai mult de zece secunde. Se pare că suntem prinși într-o spirală care ne determină să cumpărăm din ce în ce mai mult, fără să ne întrebăm vreodată de ce facem asta.

Multă vreme ne-am purtat ca și cum resursele planetei noastre, necesare pentru a susține ritmul de producție și de consum cu care suntem obișnuiți, ar fi infinite. Astăzi, știm că nu este deloc așa, resursele fundamentale pentru civilizația noastră, cum ar fi apa, petrolul și gazele naturale, fiind limitate și epuizându-se, mai ales dacă le folosim în ritmul actual. Adăugând acestei realități și creșterea constantă a populației și, prin urmare, mărirea consumului,

este de la sine înțeles că un asemenea model de dezvoltare, care aduce cu sine eliberarea în atmosferă de substanțe toxice și de gaze cu efect de seră și poluează solul și apa într-un ritm nebunesc, trebuie schimbat. De aceea, dacă vrem cu adevărat să lăsăm generațiilor viitoare o lume mai bună, trebuie să remediem daunele pe care o industrializare nesăbuită și comportamentul nostru de consum le-au provocat. În prezent, nu mai este vorba doar despre a găsi niște modalități de transformare a deșeurilor prin reciclare. Avem nevoie de un stil de viață mai sustenabil, altfel va trebui să ne căutăm rapid o altă planetă pe care să ne mutăm.

Așadar, ce putem face? Sarcina noastră, a tuturor, în calitate de consumatori, este să ne asumăm răspunderea pentru fiecare alegere din viață, fie ea mai mare sau mai mică. Să înveți de pe o zi pe alta să duci un stil de viață *eco-friendly* poate părea complicat câtă vreme locul de muncă, copiii și programul încărcat îți consumă mult timp și energie. Vestea bună este că, pentru a proteja mediul înconjurător și pentru a-i învăța pe copiii noștri să facă același lucru, nu trebuie să plecăm la celălalt capăt al lumii într-o misiune de protejare a mediului, ci o putem face chiar de la noi de acasă, adică din locul în care cu toții ne petrecem cea mai mare parte a timpului. Viețile noastre nu vor fi perturbate pentru că, odată ce ne vom fi familiarizat cu câteva bune practici, le vom putea aplica în mod firesc și vom adăuga mereu și altele noi. Iar dacă încă nu suntem convinși că putem începe revoluția de la noi de acasă, să aruncăm o privire în bucătăria noastră, în camera copiilor plină de jucării de plastic, în dulapul ticsit cu haine, la robinetul din baie care picură de cel puțin două săptămâni și, probabil, ne vom da seama cât de multe lucruri sunt de făcut chiar și în locuințele noastre.

Iată, deci, scopul cărții de față, care ne ia de mână și ne conduce dintr-o cameră în alta, din sufragerie până în garaj, pentru a descoperi aspectele esențiale ale stilului nostru de viață casnic, oferindu-ne informații utile, dar și sugestii practice pentru a realiza lucrări de bricolaj (cu ceea ce avem deja la dispoziție). Cu excepția primului capitol, care tratează subiecte comune pentru întreaga casă, toate celelalte ne poartă prin diferite încăperi, prezentându-ne problemele care pot fi întâlnite acolo, dar și bunele practici pe care le putem pune în aplicare. La sfârșitul fiecărui capitol sunt prezentate câteva teme de interes, o serie de informații care ne vor ajuta să avem o imagine de ansamblu asupra tuturor lucrurilor pe care le putem face de acasă pentru a proteja mediul înconjurător.

Așadar, avem în mâini o carte care își propune să ne învețe să reflectăm asupra risipei și să acționăm pentru a o contracara, deoarece, după cum afirmă Seth Godin, „acțiunea generează obiceiuri, obiceiurile fac parte dintr-o rutină, iar o rutina este cea mai bună modalitate de a ajunge acolo unde aspiri să ajungi”.² Iar noi toți aspirăm la supraviețuirea planetei noastre, atât pentru noi, cât și pentru urmașii noștri.

În concluzie, nu mai este vremea lui „consumă sau mori”. De acum trebuie să consumăm mai puțin pentru a trăi mai bine.

CAPITOLUL 2

**SĂ SALVĂM PLANETA
DIN
SUFRAGERIE**

CENTRUL ACTIVITĂȚILOR

Vă propun să începem călătoria noastră virtuală, în căutarea risipei și a bunelor practici, într-o casă tipică, imaginară, cu sufrageria. Această cameră este centrul de greutate permanent al întregii locuințe: cu alte cuvinte, parcă printr-un efect magic de atracție, toate persoanele și toate obiectele ajung aici, conform unei legi a gravitației inevitabile.

Sufrageria este locul în care ne relaxăm și ne primim oaspeții, dar poate fi și camera potrivită pentru amenajarea unui punct de lucru. În orice caz, amenajarea și utilizarea acestui spațiu cu atenție față de mediul înconjurător ne vor ajuta să economisim energie și să câștigăm mai mult din punct de vedere al sănătății, permițându-ne o mai bună organizare a tuturor activităților pe care le desfășurăm aici.

AER CURAT CU AJUTORUL PLANTELOR

Să începem trecerea în revistă a elementelor din această încăpere cu aerul. Având în vedere cât de mult timp petrecem în sufragerie, este important ca aerul pe care îl respirăm să fie curat. Din păcate, unele produse și substanțe uzuale cum ar fi odorizantele de cameră, fumul de țigară, insecticidele, fixativul de păr, vopselele și adezivii eliberează elemente toxice care pot persista în aer o perioadă lungă. Fără să ne dăm seama, acești compuși ajung să provoace alergii, astm, amețeli sau o stare de oboseală. Însă nu trebuie să ne alarmăm. Tot ce trebuie să facem pentru a purifica aerul din sufragerie este să aerisim des camera și să ne luăm niște plante de apartament.

Într-adevăr, plantele aduc numeroase beneficii: reglează nivelul de umiditate din mediul exterior, absorb dioxidul de carbon, furnizează oxigen și purifică aerul. Plante precum crizantema și aloea, îndeosebi, sunt capabile să filtreze benzenul care se găsește în lacuri, vopsele, cleiuri, emailuri și detergenți; sansevieria, iedera-diavolului și azaleea, pe de altă parte, absorb formaldehida. Însă adevărata minune a naturii este *spathiphyllum* (crinul păcii), care este capabil să elimine toate substanțele menționate mai sus.

În orice caz, dacă alegem să avem o plantă de apartament, trebuie să ne amintim că, pentru a o face să se simtă bine într-un spațiu interior, este important să umidificăm aerul și să o ferim de schimbările bruște de temperatură și de luminozitate.

COVOARE „VERZI” SAU ECO ȘI SUSTENABILE

După ce am luat în considerare calitatea aerului, să trecem la pardoseli sau, mai degrabă, la ceea ce se află deasupra lor, covoarele. Nu există nicio îndoială că un covor frumos poate crea o atmosferă confortabilă în sufragerie.

Când ne-am cumpărat covorul, aproape sigur nu ne-am gândit la impactul acestuia asupra mediului înconjurător sau a sănătății noastre, poate că eram ocupați să alegem unul atât de moale, încât să ne dorim să ne afundăm în el (pe burtă), sau unul rezistent, pe care să-l lăsăm moștenire urmașilor. Cu toate acestea, atunci când cumpărați un covor, este important să știți din ce fibre este fabricat. În cazul în care este confecționat din fibre sintetice, cum ar fi nailonul, poliesterul, acrilicul, acetatul și PVC-ul, acesta va fi mai ușor de curățat și mai ieftin, dar va elibera substanțe nocive, care pot fi inhalate de copiii care se joacă pe podea și de animalele de companie. Pe de altă parte, dacă un covor este fabricat din fibre naturale, cum ar fi lâna, cânepa sau fibrele de nucă-de-cocos, și a fost tratat cu clei natural sau fără formaldehidă, este o opțiune bună.

Nu doar alegerea covorului este importantă, ci și modul în care îl curățăm. Este indicat să renunțăm la produsele chimice, pentru că acestea emană vapori toxici pe care îi putem inhala și, în plus, sunt greu de clătit. Putem folosi în schimb puțin bicarbonat de sodiu pe care îl aplicăm pe pată și apoi îl îndepărtăm cu o perie.

SĂ LUCRĂM DE ACASĂ RESPECTÂND MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

În prezent, amenajarea unui spațiu de studiu sau a unui birou în sufragerie este adesea o necesitate dacă lucrăm de la distanță, de acasă. Dar, deși am scăpat de colegul nesuferit și de naveta până la serviciu, această nouă rutină are un impact mult mai mare decât înainte asupra facturilor de electricitate.

Pentru a ține sub control consumul, există multe gesturi mici pe care le putem pune în practică și care, cumulate, pot avea rezultate foarte bune.

De exemplu, să încercăm să folosim lumina naturală, așezând biroul în fața ferestrei sau lipit de perete și asigurându-ne că lumina nu produce umbre (la nivelul brațelor) sau reflexii neplăcute pe ecran.

Dacă lucrăm de acasă, aproape sigur o facem pe computer. Dacă nu îl folosim pentru o perioadă mai îndelungată, îl putem programa să intre în modul standby sau să-și întrerupă funcționarea, știind de la început că pauza va fi una lungă. Cu toate acestea, nu este recomandat să abuzăm de butonul de standby, deoarece, deși ne ajută să economisim bani, dispozitivul rămâne totuși pornit și consumă energie electrică. Să acordăm atenție, de asemenea, imprimantei și e-mailurilor, deoarece, după cum vom vedea, chiar dacă ne ajută să facem economie în comparație cu posibilitățile din epoca analogică, sunt instrumente pe care ar trebui să învățăm să le folosim mai bine din punct de vedere ecologic.

FOCUS

SĂ PRINTĂM CU MODERAȚIE

Trebuie să recunoaștem că printarea unui document a devenit în prezent un sport practicat de nostalgia stiloului și de sufletele convinse de iminenta apocalipsă tehnologică. În cazul în care chiar trebuie să imprimăm ceva, haideți să o facem într-un mod care să ne ajute să economisim cerneală, energie și hârtie. Să alegem fontul potrivit pentru proiect: Garamond, de exemplu, economisește aproximativ 24% din cerneală; cu Ecofont, un font special conceput pentru a reduce consumul, economia de cerneală este de numai 20%. Apoi, să printăm toate documentele într-o singură sesiune, utilizând modul duplex/față – verso și evitând astfel ca imprimanta să fie nevoită de fiecare dată să se încălzească pentru a ajunge la temperatura optimă.

SĂ FOLOSIM MAI PUȚIN E-MAILUL ȘI STREAMINGUL ȘI MAI MULT OXIGENUL

Când trimitem un e-mail de un megabyte, producem aproximativ 19 grame de dioxid de carbon.⁷ Când urmărim pe streaming mai mult de un film pe zi cu un laptop conectat prin cablu la televizor, impactul energetic este echivalent cu cel generat de un frigider pe an.⁸ Aceste cifre nu par impresionante la prima vedere, dar înmulțite cu toate e-mailurile pe care le trimitem zilnic și cu filmele *on demand* pe care le vizionăm, ele devin alarmante. Așadar, să limităm numărul de e-mailuri pe care le expediem și să ne dezabonăm de la newsletterurile de care nu avem nevoie.

Spathiphyllum
(Crinul
păcii)

Crizantemă

Azalee

Aloe

Sansevieria